

Legyenek egy a kívánt tulajdonsággal bíró  $N$  szám jegyei balról jobbra  $a, b, c$ , ekkor

$$(1) \quad N = 100a + 10b + c = 11(a^2 + b^2 + c^2).$$

A bal oldalt  $99a + 11b + (a + c - b)$  alakban írva osszuk az egyenletet 11-gyel:

$$(2) \quad 9a + b + \frac{a + c - b}{11} = a^2 + b^2 + c^2.$$

Eszerint a  $k = a + c - b$  kifejezés osztható 11-gyel, mert a többi kifejezés egész szám.

Mivel a jegyekre  $1 \leq a \leq 9$  és  $0 \leq b, c \leq 9$ , azért  $k$  legnagyobb értéke a legnagyobb  $a, c$ -vel és a legkisebb  $b$ -vel  $9 + 9 - 0 = 18$ ,  $k$  legkisebb értéke pedig a legkisebb  $a, c$ -vel és a legnagyobb  $b$ -vel  $1 + 0 - 9 = -8$ , így  $k/11$ -re

$$-1 < -\frac{8}{11} \leq \frac{k}{11} \leq \frac{18}{11} < 2,$$

tehát  $k/11$  értéke 0, vagy 1, és  $k$  értéke 0 vagy 11.

Ha  $k = 0$ , vagyis  $= a + c$ , akkor (2)-ből  $b$  kiküszöbölésével  $a$  és  $c$ -re a

$$2a^2 + 2ac + 2c^2 - 10a - c = 0$$

kétismeretlenes diophantoszi egyenletet kapjuk. Ezt  $a$ -ra rendezve

$$(3) \quad 2a^2 + (2c - 10)a + (2c^2 - c) = 0,$$

a diszkrimináns:

$$D = (2c - 10)^2 - 8(2c^2 - c) = 4(-3c^2 - 8c + 25),$$

ez a 0 értéket a  $c_1 \approx -4,51$  és  $c_2 \approx 1,84$  értékek környezetében veszi fel, és csak ezek között pozitív. Így  $c$ -re csak a 0, 1 értékek jönnek szóba.  $c = 1$ -gyel  $D$  nem teljes négyzet, tehát nem ad egész  $a$ -t;  $c = 0$ -val pedig (3) így alakul:

$$2a^2 - 10a = 0,$$

ahonnan  $a = 5$ , vagy 0. De csak  $a = 5$  lehet kezdő számjegy, evvel  $b = 5$ , és  $N = 550$ . Ez megfelel (1)-nek.

$k = 1$ -gyel  $b = a + c - 11$ , és az előzőekhez hasonlóan

$$(4) \quad 2a^2 + (2c - 32)a + (2c^2 - 23c + 131) = 0,$$
$$D = 4(-3c^2 + 14c - 6).$$

$D$  a  $c_1 \approx 0,48$  és  $c_2 \approx 4,19$  értékek között pozitív, de a közbe eső  $c = 1, 2, 3, 4$  egész értékek közül csak  $c = 3$  mellett teljes négyzet; evvel (4)-ből

$$2a^2 - 26a + 80 = 0,$$

ahonnan  $a$  értéke 5, vagy 8. Azonban  $a = 5$  és  $c = 3$ -mal  $b = -3$ , ami nem számjegy. Az  $a = 8, c = 3$ -mal adódó  $b = 0$ -val  $N = 803$ , megfelel (1)-nek.

Minden lehetőséget figyelembe véve azt találtuk, hogy két olyan háromjegyű természetes szám van, amely jegyei négyzetösszegének 11-szeresével egyenlő, ezek: 550 és 803.

*Kóta Gábor* (Tatabánya, Árpád g. IV. o. t.)